

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

ALAN DIŞI SEÇMELİ DERSLER UYGULAMA USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu usul ve esasların amacı, Gazi Üniversitesi ön lisans ve lisans programlarında öğrenim gören öğrencilerin entelektüel ve yenilikçi kapasitesinin gelişimine katkıda bulunmaya, güncel konularda farkındalıklarını ve sosyal etkileşimlerini artırmaya yönelik açılan Alan Dışı Seçmeli (ADS) derslerin uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu usul ve esaslar, Gazi Üniversitesi ADS derslerin içeriği, kredisi, önerisi, değerlendirilmesi, kaydı ve sınavların uygulanması ve bunlara yönelik görevlendirme ve ödemeler ile ilgili usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu usul ve esaslar, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesi, Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliğinin 5 inci maddesi ve Gazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu usul ve esasların uygulanmasında;

- ADS Ders: Alan Dışı Seçmeli Dersi,
- ADS Ders Havuzu: Gazi Üniversitesi Senatosunun onayı ile Alan Dışı Seçmeli Ders olarak kabul edilmiş olan derslerin tümünü,
- Birim: Gazi Üniversitesi Eğitim-Öğretim Kurum Koordinatörlüğü Ortak ve Seçmeli Dersler Birimini,
- Eğitim Komisyonu: Gazi Üniversitesi Eğitim Komisyonunu,

SENATONUN
24/12/2024 tarih ve
2024/395 sayılı
kararı ektir.

- d) Koordinatör: Eğitim-Öğretim Kurum Koordinatörünü,
e) Koordinatörlük: Eğitim-Öğretim Kurum Koordinatörlüğünü,
f) Rektör: Gazi Üniversitesi Rektörünü,
g) Senato: Gazi Üniversitesi Senatosunu,
h) Üniversite: Gazi Üniversitesini
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Derslerin İçeriği, Kredisi, Önerisi, Açılması, Kaydı ve Sınavlar

Derslerin İçeriği ve Kredisi

MADDE 5- (1) ADS derslerinin içeriği; öğrencinin kültür, sanat, spor ve sağlık aktivitesini, çevreye ve topluma hizmet duyarlılığını, tarih bilincini, kültürünü, iletişim ve yabancı dil becerisini geliştirmeye ve sosyal becerilerini arttırmaya yöneliktir.

(2) ADS dersler, haftada 2 saat ve 2 kredi olarak uygulanır.

Derslerin Önerisi ve Açılması

MADDE 6- (1) ADS yeni ders önerisi ile ADS ders havuzunda açılan bir dersin takip eden eğitim-öğretim döneminde tekrar açılıp açılmayacağı ve/veya hangi öğretim elemanı tarafından yürütüleceği her yıl güz dönemi için Haziran, bahar dönemi için Kasım ayları içerisinde Eğitim-Öğretim Kurum Koordinatörlüğüne iletilir. Koordinatörlük gerekli görüldüğü takdirde ek düzenleme ve/veya başvuru talebi alabilir.

(2) Bir öğretim elemanı birden fazla ADS dersi önerebilir.

(3) Önerilecek ADS dersin içeriği, dersin adı, yarıyılı, dersin verilme şekli, amacı, öğrenme çıktıları, içeriği, derste kullanılacak kaynaklar, haftalara göre işlenecek konular, değerlendirme sistemi, iş yükü ve AKTS hesaplaması bilgileri ilgili öğretim elemanı tarafından Eğitim-Öğretim Kurum Koordinatörlüğünün internet sayfasında bulunan ders tanımlama formunda belirtilir. Ders tanımlama formları, Türkçe ve İngilizce olarak ayrı ayrı hazırlanır.

(4) Alan dışı seçmeli ders sorumluları Üniversite içinden olabileceği gibi Üniversite dışından da olabilir. Üniversite içi ders önerme talepleri ilgili öğretim elemanının bağlı olduğu bölüm ya da program kanalıyla Eğitim-Öğretim Kurum Koordinatörlüğüne gönderilir.

SENATONUN
24/12/2024 tarih ve
2024/395 sayılı
karan ekidir.

- (5) Üniversite dışından başvurulara, doktora mezuniyeti olan veya özel bilgi ve uzmanlık isteyen konuların eğitim-öğretim uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişiler ders açma talebinde bulunabilir.
- (6) İlk defa açılması önerilen veya mevcut ders taleplerinde öncelik Üniversite öğretim elemanlarına verilir.
- (7)- Üniversite dışından ders vermek üzere yapılan başvurular, öncelikle Koordinatörlük tarafından değerlendirilir ve Eğitim Komisyonuna gönderilir. Eğitim Komisyonu tarafından uygun görülen başvurular Üniversite Yönetim Kuruluna sunulur.
- (8) Üniversite dışından yabancı dilde ADS ders açma ve ders verme başvurusu yapacak kişilerde Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümlerini yerine getirmesi aranır.
- (9) ADS ders havuzunda bulunan veya Üniversite birimlerinde açılmış zorunlu/seçmeli derslerden herhangi biri ile aynı isme sahip ya da içeriği büyük oranda benzeyen ders önerilemez.
- (10) İlk defa açılması önerilen dersler, Eğitim-Öğretim Kurum Koordinatörlüğü tarafından değerlendirilerek, dersin içerik yönünden uygun olup olmadığına karar verilir. Üniversite ADS dersler havuzunda açılmasına karar verilen derslerin ders tanımlama formları, Koordinatörlük tarafından Eğitim Komisyonuna sunulur. Komisyon tarafından onaylanan dersler, Senatoya arz edilir.
- (11) Üniversite ADS ders havuzuna önerilen ve Senato tarafından kabul edilen derslerin listesi, ders tanımlama formları ve derslere ilişkin varsa diğer bilgiler Eğitim-Öğretim Kurum Koordinatörlüğü Ortak ve Seçmeli Dersler Birimi tarafından her eğitim öğretim yarıyılı için Üniversite akademik takviminde belirlenen ders kayıt tarihinden önce internet sayfasında ilan edilir.
- (12) Üniversite ADS ders havuzuna kabul edilen bir dersin içeriğinde değişiklik yapılacak ise uygulanacak süreç yeni ders önerisinde olduğu gibi Gazi Üniversitesi Program Açma-Kapatma, Müfredat Oluşturma ve Güncelleme Yönergesinin 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında belirtilen hükümler çerçevesinde yürütülür.
- (13) Koordinatörlük, ADS derslerin açılması, şubelendirilmesi, kontenjanların belirlenmesi, derslerin gün, saat ve mekânlarının belirlenmesi hususlarında bölüm/program birimleri ve Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı (ÖİDB) ile koordinasyon hâlinde çalışır.

SENATONUN
24/12/2024 tarih ve
2024/395 sayılı
kararıdır.

(14) Müfredatında ADS ders bulunan akademik birimlerin en az bir adet; tamamen yabancı dilde öğretim yapılan akademik birimler ise en az bir tanesinin öğretim dili İngilizce olmak kaydıyla en az iki adet ADS ders açması gerekir.

Derslere kayıt

MADDE 7- (1) Öğrenci, akademik takvimde belirlenen ders kayıt süresi içerisinde; öğrenci bilgi sisteminde yer alan ADS ders listesinden, haftalık ders saatini, kredileri ve ADS dersin müfredatında hangi dönemde yer aldığını dikkate alarak müfredatında yer alan sayıda ADS dersi seçer. Seçilen ders, öğrenci danışmanı tarafından onaylandıktan sonra kesinleşir. Bir dönemde birden fazla ADS kodlu ders seçilmesi durumunda, sınav tarihlerinin ve saatlerinin olası çakışmasından doğacak sonuçlardan öğrenci sorumludur.

(2) ADS dersleri ön lisans ve lisans düzeyinde bütün birimlerde uygulanacağından ders programlarında karışıklık olmaması için Koordinatörlüğün belirlediği gün ve saatlerde, Senato kararı alınarak yapılır. İlgili fakülte ve yüksekokulları ders programlarını ADS dersi gün ve saatlerine göre düzenler.

(3) Program yeterliliklerinin sağlanabilmesi için; tamamen yabancı dilde eğitim veren programa kayıtlı öğrenci, öğretim dili İngilizce olan ADS derslerinden; kısmen yabancı dilde eğitim veren programa kayıtlı öğrenci, öğretim dili Türkçe olan ADS derslerinden seçer.

(4) Ders ekleme, bırakma, dersten çekilme ve şube değişikliği işlemleri, Gazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinin on ve on birinci fıkrasında belirtilen esaslara göre yapılır.

(5) Öğrenci almış olduğu ADS dersinden başarısız olduğunda, sonraki dönemlerde farklı bir ADS dersi alabilir, başarısız olduğu dersi tekrar alma zorunluluğu yoktur.

(6) Öğrencinin mezun olabilmesi için azami eğitim-öğretim süresi içinde müfredatında belirtilen sayıda ADS kodlu dersi başarı ile tamamlaması gerekir.

(7) Uygulamalı ADS dersleri haricinde yeterli öğrenci sayısını (en az 10 öğrenci) sağlamayan ADS dersleri Koordinatörlük tarafından kapatılır. Uygulamalı ADS derslerinin açılması ve kapatılması Gazi Üniversitesi Uygulamalı Eğitimler Yönergesi dikkate alınarak yapılır.

(8) Kapatılan ADS dersleri, Koordinatörlük tarafından ilgili bölüm başkanlıklarına bildirilir ve Eğitim-Öğretim Kurum Koordinatörlüğü tarafından internet sayfasında ilan edilir.

SENATONUN
24/12/2024 tarih ve
2024/395 sayılı
kararı ektir.

(9) Öğrenci, kayıt yaptırmış olduğu kapatılan ADS dersi yerine akademik danışmanının denetiminde diğer ADS derslerinden birini seçebilir.

(10) ADS dersleri, dersin önerildiği alan ile ilgili programa kayıtlı öğrenciler tarafından seçilemez.

Sınavlar

MADDE 8- (1) Sınavların nasıl uygulanacağı (yazılı, sözlü, proje vb.) ve katkı yüzdeleri, dersin öğretim elemanı tarafından ders tanımlama formunda belirtilir.

(2) Ara sınav, dersin yapıldığı gün, saat ve derslikte yapılır. Ara sınav tarihi ve yer bilgileri, sınavdan en az bir hafta önce Koordinatörlüğün internet sayfasında ilan edilir.

(3) Final sınavı, akademik takvimde belirtilen tarihlere göre Koordinatörlük tarafından programlanarak Koordinatörlüğün internet sayfasında ilan edilir.

(4) Öğrencinin sınav sonuçlarına maddi hata sebebiyle itirazında ve bu itirazın değerlendirilmesinde Gazi Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görevlendirme ve Ödemeler

MADDE 9- (1) ADS dersi için 2547 sayılı Kanununun 31 inci maddesi ile öğretim elemanı görevlendirilmiş ise, "Gazi Üniversitesi Ders Görevlendirme ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinin Usul ve Esasları" uygulanır. Görevli öğretim elemanı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 inci maddesinde belirtilen hükümlere göre görevini yerine getirmekle yükümlüdür. Görevli öğretim elemanına, ilgili Kanun hükümlerine göre fiilen gerçekleştirdiği dersler üzerinden ders saati ücreti karşılığı ödeme yapılır.

(2) Üniversitemiz Yönetim Kurulunun 18/10/2018 tarih ve 17 sayılı toplantısında alınan karara istinaden Üniversitemiz öğretim elemanlarının ADS dersi ek ders ücretleri, söz konusu dersi en fazla sayıda öğrencisi seçen akademik birim tarafından ödenir.

(3) ADS dersi öğrenci listeleri ilgili eğitim-öğretim yılı akademik takviminde belirtilen ders kayıtları ve danışman onayları tamamlandıktan sonra düzenlenerek ilgili akademik birimlere bildirilir.

SENATONUN
24 / 12 / 2024 tarih ve
224 / 395 sayılı
kararı ektir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 10- (1) Bu usul ve esaslarda hüküm bulunmayan hallerde Gazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri ile Senato kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu usul ve esaslar Senato tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Usul ve Esasları Rektör yürütür.

SENATONUN
24/12/2024 tarih ve
2024/395 sayılı
kararı ekidir.

